// CURRENDA
PISMO URZĘDOWE TARNOWSKIEJ KURII DIECEZJALNEJ

A. D. 1937 Nrus IX

Odezwa J. E. ks. arcybiskupa Costantiniego na Niedzielę Misyjną

24 października 1937 r.

Przemyślność miłosierdzia.

Św. Paweł nazywa miłosierdzie misyjne miłością przemyślną. W rzeczywistości bowiem nie jest to miłość byle jaka lecz miłość osobliwa i święta, wytryskująca z głębin wiary.

Dzień misyjny, jaki obchodzimy w przedostatnią niedzielę października, powinien także w tym roku być obfity w owoc tej przemyślnej miłości.

Niechaj nikogo nie braknie na wezwanie, wezwanie do całego świata, na wołanie Kościoła, rozlegające się poprzez wszystkie wieki, we wszystkich językach, wszędzie, we wielkich miastach i małych zapadłych wioskach. A jeżeli wszyscy złożą swoją ofiarę, swój grosz choćby najdrobniejszy, zbierze się poważna suma.

Dnia 27 maja, w uroczystość Bożego Ciała, Jego Świątobliwość Ojciec św. Pius XI wręczył biskupowi ziem polarnych kielich, którym się tegoż dnia rano posługiwał podczas Mszy św. Kielich ten nosił piękny napis: Pius XI Christi vicarius Christi praeconibus: Pius XI. Namiestnik Chrystusa głosicielom Chrystusa.

Ten gest delikatny papieża streszcza i oświeca światłem Bożym przemyślne miłosierdzie misyjne całego Kościoła, t. j. wszystkich wiernych na korzyść wszystkich niewiernych. Od najdawniejszych czasów miłosierdzie misyjne było węzłem miłości między wiernymi i niewiernymi. Ono to było zawsze podporą i zaczynem rozszerzania granic Kościoła.

Zaledwie półtora wieku po Chrystusie Panu, pisał Dionizjusz z Koryntu do Rzymian: „Od samego początku religii (chrześcijańskiej — dop. tłum.) mieliście zwyczaj wspierać wszelkimi

sposobami wszytkich braci i posyłać licznym kościołom, rozproszonym po różnych miastach, pomoc potrzebną do ich życia. W ten to sposób przynosicie ulgę nędzy biednych i wspieracie waszych braci skazanych na ciężką pracę w kopalniach. (Dionizjusz z Koryntu — List do Rzymian, Euzebiusz, Historia Kościoła, 2. 25. 3.).

Miłosierdzie to nigdy nie doznało przerwy. A kiedy wreszcie przed mało co więcej niż 100 laty, zostało założone w Lionie Dzieło Rozkrzewiania Wiary, to miłosierdzie przemyślne zorganizowało się.

Cel tegoż dzieła jest prosty, jasny i płodny. Niechaj każdy odłoży tygodniowo jedną pięciogroszówkę. Ofiarodawcy niechaj się złączą w dziesiątki i setki, a miljony się utworzą z pięciogroszówek jak morze z kropli.

Przypomnijmy po krótce powstanie Dzieła Rozkrzewiania Wiary. Pownego poranka niedzielnego w zimie 1820 r., zebrało się po mszy św. pięć niewiast z ludu w domu Pauliny Jaricot w Lionie. Żarliwa panienka mówi tym niewiastom o misjach, wyjaśnia im, że wszyscy katolicy mają obowiązek wspierania misjonarzy w ich krańcowym niedostaku celem dostarczenia im środków do życia, pracy i zdobywania licznych dusz dla Chrystusa. „Będziemy się modliły i zobowiążemy się do składania jednego su (czyli 5 cetimów — dop. tłum.) tygodniowo“. „Jestem biedna, mówi jedna z niewiast, ale chcę spełnić swój obowiązek. Noszę biały czepek; za pranie i prasowanie płacę tygodniowo jeden su. Odtąd będę nosiła czarny czepek. W ten sposób oszczędzę tygodniowo jeden su i obrócę na Dzieło Rozkrzewiania Wiary“.

W tę to niedzielę sześć tych ubogich kobiet zasiało ziarno gorczyczne, olbrzymie drzewo Rozkrzewiania Wiary, które rozgałęzieniem swoim pokrywa ziemię.

Dzień misyjny urządza się nawet w krajach misyjnych wśród chrześcijan dopiero co nawróconych, i ci, którzy na miejscu mogą skontrolować potrzeby misjonarzy a zarazem też owoc miłosierdzia, składają ofiary, by dołożyć także swój grosz.

Pewien biskup z Chin pisze mi:

„Mimo trudnych warunków wikariatu obchodzono w październiku ub. r. wszędzie dzień misyjny przez odmówienie osobnych

modlitw o rozkrzewianie wiary i zbieranie ofiar. Z powodu krańcowej biedy naszych chrześcijan zebraliśmy nie wiele: 155 dolarów. Ta mała kwota nie jest jednak pozbawiona znaczenia. Przytoczę tylko jeden przykład: Kiedy w pewnej miejscowości chrześcijańskiej, złożonej z około 40 rodzin, misjonarz wyjaśnił znaczenie dnia misyjnego, zabrał głos katechista i rzekł do zgromadzodzonych: „Nasza bieda nie pozwala nam dużo dać, ażeby się materialnie przyczynić do rozkrzewiania naszej świętej wiary. Winniśmy jednak uczynić zadość pragnieniu Papieża i chętnym sercem ponieść małą ofiarę na cele nawracania tych, którzy jeszcze nie posiadają wiary. Będziemy pościli cały dzień i oddamy Rozkrzewianiu Wiary to, cobyśmy wydali na jedzenie". W niedzielę nie widziało się żadnego dymiącego komina i zebrano 10 dolarów.

Niechaj Bóg dobrotliwy, pisze ów biskup przyjmie dobre chęci tych prostych górali i pobłogosławi ich świętym intencjom.

Oby Bóg wzruszył łaską swą serca wszystkich wiernych całego świata i nakłonił ich do ofiarowania modłów i datków na rzecz wielkiego Dzieła Rozkrzewiania Wiary.

Nie żąda się od nich, by pościli jak owi poczciwi chrześcijanie chińscy, lecz żąda się, by zrobili małą ofiarę i chętnie złożyli co mogą.

Co się tyczy misjonarzy i ich neofitów, to przez wszystkie czasy prosić będą Pana, by wynagrodził swoimi łaskami niebieskimi stokrotnie przemyślne miłosierdzie dla misyj.

† Celso Costantini
Arcybiskup
Sekr. św. Kongregacji Propagandy
Prezydent Gener. Pap. Dz. Rozkrzew. Wiary.

Powyższą odezwę odczyta Przew. Duchowieństwo z ambony w niedzielę misyjną dnia 24 października b. r.

† Franciszek, Bp.

Przypomnienia z nowym rokiem szkolnym.

1) Przypominamy wszystkim P. T. Kapłanom, uczącym religii w szkołach, obowiązek sumiennego i gorliwego nauczania. W razie dłuższej przeszkody (np. stałego nieposyłania furmanek,

poważniejszej choroby i tp.) należy bezwłocznie zawiadomić o niej Ks. Dziekana i Kurię Biskupią.

2) Godziny opuszczone spowodu ważnych przyczyn należy w miarę możności uzupełnić, zawsze jednak w porozumieniu z Kierownictwem szkoły.

3) Należy wpisywać do dziennika klasowego każdą odbytą godzinę religii, jak również przedmiot danej lekcji.

4) Naukę religii należy odbywać w czasie wyznaczonym przez podział godzin i takim, by dzieci nie były zmuszone poraz drugi tego samego dnia przychodzić do szkoły na naukę religii.

5) Do pierwszej Komunii św. dzieci mają z reguły przystępować w drugim roku nauki szkoły powszechnej i to w czasie przeznaczonym na Komunię św. wielkanocną.

6) Zależy nam bardzo na harmonijnej współpracy z nauczycielstwem. W razie większych zatargów i trudności w nauczaniu religii, należy donieść o nich do Kurii, a nie udawać się bezpośrednio do władz świeckich ze skargami.

7) P. T. XX. Dziekanom i Wizytatorom przypominamy obowiązek wizytacji, której należy dokonać wcześniej, a nie dopiero w ostatnim miesiącu nauki szkolnej, jak również obowiązek urządzenia jednej lekcji pokazowej w swoim dekanacie.

8) P. T. XX. Wizytatorom i XX. Katechetom zawodowym, którzy jeszcze nie przysłali sprawozdań za ubiegły rok szkolny — polecamy bezzwłocznie przesłać je do Kurii.

9) Zawodowi XX. Katecheci przyślą do ustalenia podziału godzin w nowym roku szkolnym podział godzin nauki religii w szkołach, w których uczą.

Uroczystość Chrystusa Króla.

W bieżącym roku święto Chrystusa Króla przypada na dzień 31-go października.

Uroczystość Chrystusa Króla jest związana ściśle z Akcją Katolicką, jest jej dorocznym świętem. U nas w Polsce Najdostojniejszy Episkopat podaje w to święto nowe hasło, będące programem całorocznej pracy Akcji Katolickiej. Po wielkich hasłach z ubiegłych dwu lat: 1. **„Rodzina według prawa natu-**

ralnego, Objawienia i nauki Kościoła“, 2. **„Duch Chrystusowy w szkole i w wychowaniu podstawą odbudowy nardów“**, — zaczynamy nowy rok działalności Akcji Katolickiej hasłem:

„Katolickie zasady społeczne — podstawą socjalnej przebudowy świata“.

Hasło to — niech będzie ideą przewodnią w urządzeniu i przeprowadzeniu tegorocznej uroczystości **Chrystusa Króla.**

Diecezjalny Instytut A. K. wysłał do każdej parafii szkic kazania oraz obszerny materiał na obchód tej uroczystości.

Prócz zewnętrznego manifestacyjnego obchodu polecamy zachęcić parafian do spowiedzi i Komunii św. oraz urządzenie w przeddzień święta uroczystych nieszporów z wystawieniem w Monstrancji i z kazaniem, a w dzień święta uroczystej Sumy z kazaniem na temat hasła Episkopatu.

Składkę kościelną ze święta Chrystusa Króla prześlą w całości P. T. Księża Proboszczowie — podobnie jak lat ubiegłych — do Diecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej w Tarnowie.

Redukcja ciężarów fundacyjnych.

Na mocy upoważnienia, otrzymanego od Stolicy Apostolskiej reskryptem św. Kongregacji Soboru za pośrednictwem św. Kongregacji Konsystorialnej z dnia 23 X. 1933 L. 805 przedłużamy na najbliższe pięciolecie ważność tych wszystkich dekretów redukcyjnych, któreśmy w związku z waloryzacją papierów wartościowych, czy też na osobne wniesione do Nas prośby wydali, o ile warunki fundacyjne nie uległy znaczniejszej zmianie na lepsze; w tym bowiem wypadku należałoby Nas zawiadomić, celem wydania ponownego zarządzenia.

† Franciszek, Bp.

Przypomnienie.

Przypominamy i bardzo na sercu i sumieniu kapłańskim Przew. XX. Proboszczów kładziemy statut 202 § 2 Synodu Diecezjalnego **„Kapłani niechaj chętnie podejmują się binowania, by uzyskawszy potrzebne upoważnienie, dawali**

wszystkim wiernym możność wysłuchania Mszy św. w niedziele i święta". Jeżeli któremu z Księży Proboszczów siły fizyczne nie pozwalają na dwukrotne wygłoszenie kazania, niech na Mszy św. pierwszej wygłosi krótsze przemówienie, albo nawet tylko odczyta Ewangelię niemniej jednak niech nie zwalnia się z binowania.

Księża Dziekani w czasie wizytacyj dopilnują tej sprawy i zdadzą Kurii dokładne o niej sprawozdanie.

Doroczny Zjazd P. T. XX. Dziekanów odbędzie się w tym roku już dnia 9 listopada w Seminarium Duchownym. Msza św. o godz. 8-mej. Obrady o godz. 9-tej. W razie osobistej przeszkody zechcą P. T. Księża Dziekani zastąpić się Wicedziekanami.

Zmiany w Duchowieństwie.

Mianowani: Dziekanem dekanatu Czchowskiego Ks. Jan Pragłowski, Proboszcz z Złotej.

Administratorami: Ks. Józef Fryz w Barcicach, Ks. Jan Pragłowski w Domosławicach excurrendo.

Przeniesiony Wikariusz: Ks. Jan Rachwał z Ocieki do Limanowej.

Na studia wyjechali: Ks. Edward Wojtusiak. Proboszcz w Barcicach na studia socjalogii do Warszawy.

Ks. Edward Kuc, wikariusz z Barcic do Rzymu na studia prawa kanonicznego.

Do Insbruka Klerycy: Stanisław Pycior i Franciszek Węgiel.

Zmarł.

Ks. Kazimierz Paweł Kozak, Proboszcz w Domosławicach i Dziekan Czchowski. Urodził się dnia 24 I. 1866 w Bobowej, wyświęcony w roku 1889 w Tarnowie, był kolejno wikariuszem w Tuchowie, Muszynie, Cmolasie, Uściu Solnem, Wierzchosławicach, Tymowej, Jurkowie, Dębicy i Ciężkowicach, od roku 1899

Proboszczem w Domosławicach, wreszcie Dziekanem Czchowskim. Znamionowało go gorące umiłowanie ascezy i życia kapłańskiego. Polecamy Jego duszę modlitwom Współbraci Kapłanów.

Niech odpoczywa w pokoju.

O organistach.

Diecezjalny Związek Organistów odbył zebranie 26 sierpnia br. w Tarnowie, Wzięło w nim udział 170 organistów. Na zjeździe był obecny JE. Najprzewielebniejszy Ks. Biskup Ordynariusz. Między innemi sprawami przedstawili organiści swoje uposażenie. W wielu parafiach jest ono zupełnie nie wystarczające, a mieszkania organistów wymagają koniecznej naprawy.

Prosimy Przewielebnych Księży Proboszczów, aby udotowaniem organistów zajęli się bardzo życzliwie i wydzielili z gruntu beneficjalnego taki obszar, którywy dał organiście przy dochodach z parafii dostateczne utrzymanie. Również remont organistówek jest bardzo pilny i dlatego prosimy wnieść na Radzie Kościelnej o uchwalenie odpowiednich na ten cel funduszów.

Podnosili także organiści sprawę ubespieczenia. Oczywiście żaden Ks. Proboszcz nie jest obowiązany ze swoich funduszów płacić przypadających wkładek do Ubezpieczalni z tytułu ubezpieczenia organisty — ale parafia. Prosimy i o tym pomyśleć, aby organiści byli ubezpieczeni. Przypadającą część składki na organistów powinni płacić sami organiści.

Część przypadającą dla nich z jura stolae wpłacać należy regularnie każdego miesiąca za pokwitowaniem. Tak samo za granie na Mszy św., wszyscy Kapłani winni należny procent wypłacić organiście. Jeżeli organista wypieka opłatki, należy mu bezwarunkowo wrócić wyłożone przez niego pieniądze na mąkę i opał tudzież wynagrodzić mu jego pracę.

Organiści pomagają wiele przy Akcji Katolickiej. Niechże tedy jako dobrzy pracownicy znajdą zrozumienie dla swoich potrzeb utrzymania i wyżywienia. Bardzo gorąco prosimy o zajęcie się organistami i służbą kościelną.

W wydawnictwach Katolickiego Uniwersyteto Lubelskiego ukazały się następujące dzieła, które Kuria poleca uwadze Wielebnego Duchowieństwa jako bardzo pomocne w pracy duszpasterskiej, mianowicie Ks. Dra Grelewskiego „Wyznania protestanckie i sekty religijne w Polsce współczesnej“ (stronic przeszło 850, cena zł. 8) oraz Ks. Pirożyńskiego „Zakony Męskie w Polsce“ (str. 244, zł. 2·30).

Dzieło Ks. Grelowskiego przedstawia ustawodastwo wyznaniowe, wyznanie protestanckie i sekty, ich naukę, liturgię, życie wewnętrzne, stan liczbowy.

Dzieła Ks. Pirożyńskiego podają historię, działalności i warunki przyjęcia do zakonów męskich i żońskich.

Książkę Ks. Grelowskiego można nabyć w Drukarni Diecezjalnej w Sandomierzu, książki Ks. Pirożyńskiego w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim oraz we wszystkich księgarniach.

Kurs duszpasterstwa młodzieży pozaszkolnej odbędzie się w Poznaniu w dniach og 16—18 listopada b. r. Bliższych informacyj udziela Związek Kapłanów „Unitas“, Poznań, Al. Marcinkowskiego 22, III.

Tarnów, dnia 15 października 1937.

Ks. Dr Ignacy Dziedziak
kanclerz.

† FRANCISZEK, Bp

Nakładem Kleru Diecezjalnego. Z Drukarni Diecezjalnej w Tarnowie